

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasdos petty sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 117.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Bécsváry-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, január 25.

Skutari, Niksic,
Danilowgrad, Podgorica.

Budapest, január 24. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Nincs ujság.

Olasz hadszíntér:

Az ellenségnek a lafrauni szakaszon megkísérelt közeledését és egy olasz osztagnak a Romben leitőn megismételt támadásait visszavertük.

Délkeleti hadszíntér:

Tegnap este megszállottuk Skutarit. Néhány ezer szerb, akik a várost megszállva tartották, a harc elől kitérve, dél felé vonultak vissza. Ezenkívül csapataink a tegnapi nap folyamán bevonultak Niksicbe, Danilowgradba és Podgoricába. Az ország fegyverletétele mindezekig surlódások nélkül ment végbe. Egyes pontokon a montenegrói csapatok haderőnk megjelenését meg sem várva, fegyvereiket már előbb lefették. Tulnyomó része a hadifogságot választotta a nekik megajánlott hazatérés helyett. A lakosság csapatainkat mindenütt barátságosan, nem ritkán ünnepélyesen fogadta. Olyan zavargások, aminők például Podgoricában fordultak elő, megszüntek, míhelyt az első magyar-osztrák osztag megjelent. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Légi harcok nyugaton és délen.

Berlin, január 24. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Mindkét részről élénk tüzérségi és repülő tevékenységet fejtettek ki. Egy ellenséges repülőraj Metzre bombákat dobott, melyek közül egy a püspöki palotába, egy másik egy kórház udvarába esett. Két polgári személy meghalt, nyolc megsebesült. A repülő-raj egyik repülőgépét légi harcban lelőttük, a benne ülőket elfogtuk. A mi repülőink bombákat dobtak az ellenség arcvonalára mögött fekvő vasutalomsra és katonai telepekre. A légi

harcok egész sorozatában mi maradtunk felül.

Keleti hadszíntér:

Dünaburgtól északra tüzérségünk felgyújtott egy orosz vonatot.

Balkán hadszíntér:

Egy görög földről felszállott ellenséges repülőraj Bitolyra (Monasztir) bombákat dobott. Több lakos meghalt, illetve megsebesült. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Dover légi bombázása.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenté: Január huszonekettedikéről huszonharmadikára virradó éjjel XX. repülőgépeink egyike bombát dobott Dover pályaudvarára, lakanyáira és a dokktelepekre. Ezenkívül január huszonharmadikán délután két vízi-repülőgépünk bombázta Dvertől nyugatra a honghami léghajós oszarnokokat. A társaság kétségtelen megállapításunk szerint erős volt. A tengerészeti vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Új találkozó.

Arad, január 24.

Új helyen lesz véres légyottja a mi katonáinknak legkedvesebb ellenségeikkel: az olaszokkal. Eztán nemcsak az Isorzó mentén, a Krn-on és a doberdói hegysíkon fog ömölni az olasz király dicsőségére és d'Annunzio költői megrészegeülésére a savoyai és lombardiai legények és családapák vére.

Az osztrák-magyar hadsereg Montenegró elfoglalása után bevonult Albániába és megszállta Skutarit. Albániába nem hódító szándék viszi katonáinkat. A mikor a mi tiltakozásunkon mulott, hogy ezt az országot ne osszák föl Montenegró, Szerbia és Görögország között, hanem legyen a maga lábán járó, új történelemre készülő kis birodalom: akkor sem akartunk belőle semmi hasznot, hanem odaszántuk Wied hercegnek. Akkor az ország még nem volt alkalmas önállóságra. Törzsfőnökök civódásai zavarták a lakóit; hol a kétszer hazug Esszád pasa, hol meg Prenk bit Doda hatalma alá került. Mikor a világháború jött, az emberek és a hatalmak nem értek rá Albániával bibelődni. Wied herceg már rég elhagyta frissen kimeszelt rezidenciáját, az ország pedig élt fej nélkül, rend nélkül, törvény nélkül. És alattomosan, a hogy minden dolgát végezni szokta, ekkor lopózott át az olasz. Megszállta Durazzót, Valonát, hogy az Adria átellenes pontján, a szövetséges Montenegró szomszédságában megtéskelje magát s lassan-lassan egyre szélesebbre terjessze a Balkánon megálmodott világhatalma szálait.

A mikor tehát az osztrák-magyar csapatok Albániába mennek, a montenegrói sereg békétlen portyázói és

a fölbérelt gyűlölvész albánok mellett az olaszokkal készülnek megütközni. Vajjon bevárják az olaszok ezt a találkozást? A minap még olyan hírek jöttek Róma felől, hogy az olaszok kivonulnak Albániából. Most egy másik jelentés szerint csak Durazzót adják fel, Valonát azonban védeni akarják. Valona körül tehát lesz az új találkozó: ott fojtja a magyar ökök az alpinik torkára a kétségbeesett avantit.

A Balkánon immár a harmadik ország kerül katonáink nehéz, de dicsőséggel teli hódító útjába. Szerbia és Montenegró után Albánia. Hivatalosan nem ellenség, a minthogy hivatalosan még alig állam. Esszád pasa ugyan egy olasz jelentés szerint hadat üzent a központi hatalmaknak, Esszád pasa azonban nem tekinthető Albánia koronázatlan királyának. Ha Albánia nem is ellenséges állam, a balkáni hadszíntéren való uralkodás megköveteli, hogy azt is kezünkben tartsuk és megtisztítsuk a velünk nem barátkozó bennszülöttektől és az oda lopózott olaszoktól. A térkép szerint Albánia nehéz terep; görbe, hegyes ország, uttalan vidék. Amikor az olasz hadüzenet megtörtént, a szerbek abban bíztak, hogy Olaszország Albánián keresztül jön segítségükre és velük egyesülten támadja meg Magyarországot déli szélét. Az olaszoknak, amely ép úgy becsapta Szerbiát, mint Montenegrót és minden országot, amely vele valaha szövetségben volt és lesz, nem volt kedve a fárasztó vállalkozásra. A mi katonáink azonban, akik megküzdöttek Szerbia járhatatlan sártengerével és meredek hegyvidékeivel, akik előtt nem volt akadály Montenegró lehe-

tetlen terepe, megbirkóznak a szkipe-
tárok országának természeti nehé-
ségeivel. Hegyen föl, hegyen le az a
vágy segíti, siettetti a katonákat:
megint olaszokat kapnak szurony-
hegyre, puskavégre. Albánia megnó-

ditásával pedig a központi hatalmak
teljesen fölénybe kerülnek a Balká-
non, s oly nyomást gyakorolhatnak
délre, amely megrendíti az entente
szalonikii pozícióját és erősítéseit.

Negyvenöt repülőgép támadása Monasztir ellen.

(Szaloniki ostroma előtt. — Hajsza a tengeralattjárók támaszpontja után. —
Olaszország nem megy Szalonikiba.)

— Távirati tudósítás. —

Szaloniki—Athén—Berlin, január 24.

Szaloniki. Az Havas ügynök-
ség jelenti: Negyvenöt repülő-
gép álló légi-flotta ma reggel
bombázta Monasztirt. A bombá-
zás jelentékeny károkat okozott
a pályaudvarban, a kaszárnyán,
a pályatesten és a munielő rak-
tárban.

Nem tiltakoznak a görögök a szerb
kormány korfui telepedése ellen.

Athén. A Reuter ügynökség je-
lenti: Ugy hírlik a görög kormány
nem kifogásolta, hogy a szerb kor-
mány Korfuban telepedett le, sőt
hajlandó gondoskodni a makedóniai
hadjárásban ejtett hadifoglyokról,
együttal azonban arra hivatkozik,
hogy már is számos szerb menekült
van az országban.

Kenyérhiány Skutariban.

Gent. A Petit Parisiennek jelenti
Szalonikiból: A tisztihány miatt pek-
sztrájk ütött ki. A katonák 22-én há-
rom drachmát tizettek egy kilogramm
kenyerért.

**Kutatás német tengeralattjárók bázisa
után.**

Lyon. A Lyoni Nouvellistenek je-
lenti Athénból: A francia és angol
flotta a görög kormány engedelmé-
nélkül átkutatja a görög partvidéket
és a rejtett öbölöket. A flotta a német
tengeralattjárók bázisát keresi.

Viszály az angolok és franciák között.

Bern. A „Temps“ jelentése sze-
rint Szófiából olyan hírek érke-
nek, hogy Szalonikiban az angol-
francia csapatok közt egyre job-
ban kiélesedik a viszony. Szalonikii
francia tisztok nyilvánosan han-
goztatják, hogy az angolokkal
nem bírnak együttműködni. Anglia
az utóbbi időben egyáltalán nem
küldött csapatokat Szalonikiba, ami
nagyon elkeseríti a franciákat. An-
nak is híre jár, hogy az angol-
francia csapatok déli frontjukról
vissza tognak vonulni.

**Minden percben megkezdődhetik a
Szaloniki elleni támadás.**

Bern. A „Temps“ jelenti: Még mindig
bizonytalan, mikor támad az ellenség Szaloniki-
ra. Van olyan verzió, hogy egyhamar nem
kell offenzívától tartani, de azt is jelenti,
hogy ez minden percben megkezdődhetik. Ma
már a központi hatalmaknak 300.000 ember-
nél több katonájuk áll készenlétben és ezek-
hez kell számítani a montenegróiak fegyver-
letétele folytán Kövess seregét is. Mi most
Szalonikiban legyőzhetetlenek vagyunk, talán

az olaszok is szok Valenóban, de ha megvár-
juk, míg az ellenség egész balkáni haderejét
egyesíti, megnyitja az utakat, helyreállítja a
vasutakat, hogy hadfelszerelését felénk áraszt-
bassa, úgy igen kockázatos a helyzetünk. Az
volna a legésszerűbb, ha a szövetségesek
egész haderejüket egyesítenék Szalonikiban és
szonnal megtámadnák a monasztir—doirani
frontot, ahol körülbelül 250.000 fnyi lehet az
ellenség. Ha a Kövess-hadsereg egyedül a
xanthii török-bolgár seregekkel és a monasz-
tiri osztrák-magyar csapatokkal, akkor féltő,
hogy késő lesz.

Az olaszok nem mennek Szalonikiba.

Zürich. Az olasz haditanács, melyet Ró-
mában Cadorna távollétében tartottak meg, el-
határozta, hogy az entente egyre erősebben
főllépő pressziója dacára sem fog Itália
hadserege résztvenni a szalonikii vállalko-
zásban.

Korrigált elszámolási jegyzék

(Két számjegy helyett három. — Hibás
végösszegek.)

Az Aradi Közlöny tudósítójáról.

Arad, január 24.

Az aradi wagoonyár egyik főtisztviselő-
jének feltűggesztésével kapcsolatban az Aradi
Közlönynek vasárnap írt tudósítása a legreáli-
sabb valóság korlátai közé terelte vissza azo-
kat a híreket, amelyeket az eset az emberek
fantáziájában szült. Az aradi közönség, amely
büszkeséggel tekint erre az európai hírű gyárra,
megnyugvással értesült a tényekről, melynek
megvilágítása után megegyező az a vélemény,
hogy a felfedezett visszárlás sokkal kisebb
jelentőségű, mint amilyen méretűnek a gazdál-
lan hírek feltűntették. Ezt bizonyítják az eset
részletei is.

Ertesülésünk szerint a visszaélés abban
áll, hogy a gyár részére érkezett árukról kiál-
litott fuvarl vél alapján kifizetett fuvardijak-
nak néhány tételét magasabb összegben szá-
molták el a felfüggesztett főtisztviselő, mint a
mennyit a gyár a vasútnak tényleg kifizetett.
A gyár majd mindennap kap vasúton nyere-
anyagot, vagy más küldeményt. A fuvardiját a
szóban lévő tisztviselő a rendelkezésre állott
kézipénztárból fizette ki. Este, amikor az
összes fuvarleveleket beadták hozzá egy
jegyzék kíséretében, a melyre tételenként
egymás alá voltak írva a kifizetett összegek, ő
adta össze azokat és ő írta a jegyzékre a vég-
összeget. Hogy ez nagyobb legyen, úgy járt el,
hogy például a két számjegyből álló tétel elé
vagy a végre írt egy harmadik számot. Így
lett 21 koronából vagy 121, vagy 210 korona. Az
ekként keletkezett többletet a kézipénztárból
kézpénzben kivette. A pénztárkönyvbe termé-
szetesen ez általa korrigált tétel beszámítása
után mutatkozó végösszeget jegyezte be. A fu-
varlevelek és a jegyzék a raktárba került, amely-

nek levéltárban azt őrizték. Az évtizedek óta
lelkismeretesnek, hűségeseznek és a vállalat ér-
dekeit minden erejével szolgáló főtisztviselőben
meg kellett bízni, annál is inkább, mert igen
sokszor adta tanujelét annak, hogy a gyár ve-
zetőségének teljes bizalmára érdemes. Az el-
mult héten a könyvelőség a havi zárlat kézi-
téséhez fogott hozzá és eához szüksége volt
Bilkei Miksa tisztviselőnek a többször említett
kézipénztár könyvre. Tudta azt, hogy a
könyvet vezető főtisztviselő nem szívesen adja
ki a kezéből, mert más alkalomkor, ha kérték
tőle kiadta ugyan, de rövidesen vissza kellett
hozzá vinni.

Körülbelül száz korona könyvelési külö-
bözet mutatkozott a mérlebbe és ezért Bilkei
bement a raktárba, hogy az ott lévő fuvarleve-
leket nézze át és az értük kifizetett összegeket
revidálja. Összehasonlítva a legutóbbi hónap-
ban beváltott fuvarleveleket, azt látta, hogy a
napról napra készült jegyzék, amely könyvelési
mellék lévén szintén revízió alá került, néhány té-
telében nem egyezik egyik-másik fuvarlevél ösz-
szegével. Iráshibának, elírásnak gondolta az
első pillanathban, mert lehet, hogy rosszul írta
valaki egymás alá a számoszlopokat. Mikor
azonban több hónapra visszamenőleg nézte át
a jegyzékeket és összehasonlította azokat a
fuvarlevéllel, akkor vette észre, hogy a diffe-
renciák tervszerű visszaélésnek a színtényei.
Bilkei egy pillanatra sem gondolt arra, hogy
a jegyzék tételeinek kiavítója főnöke lehetett
és ezért néhány tisztviselőtársának mondotta
el feltételezését és velük beszélt meg a teen-
dőkét. Azt határozták el, hogy szóljanak a ta-
pasztaltakról Hoffmann Adolf igazgatónak.
Meg is tették és az igazgató meggyőződve a
tényekről, nyomban jelentést tett Herzl Ber-
nát vezérigazgatónak, aki Aradra jövet csak-
hamar megállapította a visszaéléseket és azok
elkövetőjének személyét.

Magához hívatta a főtisztviselőt, aki be-
ismerte, hogy a kézi pénztárban rendelkezé-
sére álló pénzből elvett és ezzel mentgetőd-
zott, hogy jövedelméből számkéleteit nem
tudta fedezni. Havi fizetése 820 korona volt,
de renumerációval és egyéb mellékjövdelem-
mel együtt havi ezer koronára tehető. Az ed-
digi megállapítás szerint körülbelül havi ezer
korona az az összeg amivel a gyár károsodott
ugy, hogy a végösszeg, jóval ötvenezer koro-
nán alul marad, mert a fentebb leírt eljárás
három év óta követte a főtisztviselőt megejtett
vizsgálat szerint.

Megrövidül a Ház ülészaka.
Budapestről jelentik: Politikai körök-
ben híre jár, hogy a parlament
mostani ülészakát megrövidítik s a
Ház áprilisban új, negyedik hadi-
ülészakra gyűl össze a költségvetést
tárgyalni.

Drágul a dohány. Budapestről jelen-
tik: Az a hír, amely már hetek óta kering a
dohányárak emeléséről, sajnos, igazolódott. A
dohányjövdeleki igazgatóság kidolegozta az erre
vonatkozó előterjesztést, úgy, hogy már csak a
pénzügyminiszter döntése van hátra, ami a kö-
szel jövőben már meg fog történni. Az új árak
valószínűleg már február elsején életbe lépnek.
Az áremelést a termelés és a munkabérek
megdrágításával indokolják, épügy, mint az
előző alkalommal.

Nikita szökése.

(Rómába menekült a montenegrói uralkodó. — Zavartalanul folyik a lefegyverzés.)

Tekintet a szökésre.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Lugano. Nikita király és Peter herceg nemzeti viseletben, harminc tiszttel és ötven közkapóval Rómába érkeztek. A pályaudvaron Viktor Emánuel várta őket és hír szerint a királyok összedölekeztek. Nikita kíséretével a Villa Savovában szállott meg. A pályaudvar előtt nagy tömeg várt a vendégekre, mely Nikitát megeljenezte. Nikita király kíséretével meg ma tovább utazik Lyonba.

Páris. Lapjelentések szerint a montenegrói kormány székhelyét Lyonba helyezte át.

Lugano. Az olasz lapok azt állítják, hogy Martinovics tábornok több ezer montenegrói és szerb élén ellenszegült a fegyverletételnek és akaratát rákényszerítette a királyra is. Az osztrák-magyar békefeltételek tárgyi tartalma nem volt döntő befolyással a király elhatározására. Elismerik egyébként, hogy Montenegro nem tehet sokkal többet annál, minthogy továbbra is visszavonul s rokonérzésekre számít.

Bukarest. Az Independance Roumanie lyoni dróttalan távirati jelentés alapján közli, hogy Muskovics párisi montenegrói főkonzul jegyzéke szerint Mikios király kormányával együtt minden osztrák-magyar bekezdéseit elutasított s folytatni fogja a végsőkig menő harcot.

Bécs. Nikita menekülése Rómába az illetékes köröket nem lepte meg. Mindjárt, mikor lefegyverszünetért esedezett a legnagyobb elővigyázatossággal járunk el. Mostani szereplése nem is hozható, csak mulató. Mirkó herceget és három miniszterét Montenegróban hagyta Nikita. A Balkán akciókra semmi befolyást sem gyakorol Nikita szökése.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik a sajtóhadiszállásról: Montenegró legnagyobb részét már megszállottuk, Albániába való bevonulásunkat megkezdtük. Szkutari a tenger felől foglaltuk el. A lefegyverzés mindenütt nagyobb surlódás nélkül történt. Egy helyen 1500 embert fegyvereztünk le, akik közül csak huszonegy embert küldtünk haza, miután a többiek azt kérték, hogy hadifoglyokként kezeljük őket.

— Podgoricában bevonulásunk előtt zavargások voltak a montenegróiak és a környékbeli albánok között. A montenegróiak ezért küldöttséget is küldtek, hogy süssünk bevonulni Podgoricába. Hír szerint egy ismert albán bandavezér, Issa Bolješinac, aki mindig, mint Essad pasa, teljesen megbízhatatlan volt, fiával együtt elesett a zavargások alkalmával. Mihelyt csapataink a városba bevonultak, a nyugalom helyreállott.

Lugano. A montenegrói főkonzulátus második közleménye szerint a király fiaival országában maradt, hogy megszervezze az utolsó védelmi intézkedéseket s hogy megkönnyítsék az ország esetleges kiürítését. Muskovics hozzátűzi a következőket:

— Tragikus végünk remélhetőleg eloszlatja a rágalomokat és gyanúsításokat, amelyek károsabbak az ellenségnek.

A Stetáni ügynökség párisi tudósítása szerint Nikita Szkutariban szervezte az ellenállást.

Lugano. A Secolonak jelentik Párisból: A montenegrói miniszterelnök azt táviratozta a párisi montenegrói követnek, hogy Montenegro folytatni fogja a késhegyig menő harcot. A király mellett csak két fia maradt. Reméli, hogy a szövetségesek hathatósan támogatják Montenegrot, miként azt a szerb hadsereggel tették.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.

Basel. A Basler Anzeiger jelenti Rómából: Raimondo kormányparti képviselő egy felhívásban megkerdi a kormánytól, vajon a londoni egyezmény számolt-e Montenegro el fogadásával? Ezen körülmény lenyegesen befolyásolja a helyzetet. A különbéke ki zárása katasztrófa Itáliára.

Bécs. Királyunk Schönbrunnban hosszas magánkihallgatáson fogadta Burrián báró közös külügyminisztert.

London. A Daily Mail jelenti Korfuból: Petár a trónörökös az Acilleonban fog lakni. A szerb kormány szintén Korfuban székel. Naponta számos szerbet hajóznak ki. A szerbek legnagyobb része kimerült, közülük huszan haltak meg kórházban az elszenvedett nélkülözésektől. A franciák a szerbeket újra felszerelik.

Amsterdam. A londoni lapok szerint Korfuban epidémia pusztít. A több ezernyi beteget francia orvosok kezelik. A franciák a szerbeknek új felszereléseket küldtek.

London. A hadügyminisztérium jelenti: Éjjel tizenket órakor két ellenséges repülő ismét bombázta Kent keleti partvidéket. A támadókat hevesen lőtték és repülőgépek üldözték, a repülők azonban emelkedtek. Kár és haláleset nincsen.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hírlap. Az „ARADI KÖZLÖNY“-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Az aradi személyvonat kisiklása.

(Vasuti baleset az arad-tövisi vonalon.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 24.

A múlt hét két utolsó napján az Erdély felől érkező vonatok szokatlanul nagy: két-három-négy óra késéssel futottak be Aradra. Az ismert nehézségek: szénszállítás, katonai forgalom, a vasúthálózatnak az elfoglalt területek megszállásával kapcsolatban történt kiterjesztése, kisebb-nagyobb mértékben befolvasolták állandóan a menetrend rögzítés betartását, de a most tapasztalt közlekedési zavar mégis más természetű volt és a közönség körében olyan hírek terjedtek el, hogy vasuti szerencsétlenség okozta a nagy késést.

Amint már ilyenkor szokás, fantasztikus részletek terjedtek el a katasztrófa nagyságáról, részleteiről, amelyek természetesen tőlvől sem közelítették meg a valóságot. A baleset, amely szombaton délután Tövis közlemben történt, mindamellett nagyméretű volt és valóságos csoda, hogy emberáldozattal nem járt.

Az Aradról este tíz óra tájban indult személyvonattal történt a baleset. Az erdélyi pályatesten Tövisnél különböző munkák folytak, amelynél hadiforgalomba került oroszokat is alkalmaztak. A pályatesten dolgozó munkások szombaton délelben a sineken hagyták az ugynevezett pályakocsit, azt a kis négykerekes alkalmatlanságot, amelyet a reátelepedő munkások lábukkal taszítva haitanak előre. A vizsgálat eddig még nem állapíthatta meg, hogy milyen gondatlanságból és csakugyan gondatlanságból maradt-e a pályakocsi azokon a sineken, amelyeken épen az aradi vonatoknak kellett bejutni. A személyvonat vezetője — nem tudni miképpen — nem vette észre az akadályt és teljes gőzzel nekifutott a pályakocsinak. A következő pillanatban megtörtént a szerencsétlenség.

A vonat óriási oszörömpöléssel megállt, rémült utasok ugráltak ki a kocsikból és hosszú időbe telt, amíg megállapították, hogy a réműletre nincs ok, mert ember életben és testi épségben nem esett kár. Az összehőközés rettenetes erővel történt. A nehéz nagy mozdony hatalmas lendülettel felfutott a pályakocsira és a szó szoros értelmében felázaskodott, azután összezúzódva, görbülve úgy szuhant vissza a sinekre, hogy kerekai a levegőben vannak és a mozdony eleje az égre mered. A mozdony után kaposolt kalauz- és podgyászokocsit a karambol ereje kirepítette a sinek közül és keresztbe állította a sineken. A keresztbe álló kocsi oldalába befutott a következő első-másodosztályú Pullman-kocsi, amely hátsó kerekével kinyert a sinekből és kisiklott még egy személykocsi is. A hosszú vonat többi kocsitát nem érte baj. Az utasoknak az ijedségen kívül egyéb bajuk sem esett és szerencsésen megmenekült a mozdonyvezető és a fűtő is, valamint a vonatot vezető kalauz, aki a kisiklott podgyászokocsi kalauzfülkéjében volt.

A vasuti pályatestet az összehőközés alaposan megrongálta. Ennek helyreállítása és a kisiklott, összetört kocsik eltávolítása megakasztotta a forgalmat, amelyet átzállással tartanak fenn a pálya ezen szakaszán. A normális közlekedés azonban hamarosan helyreáll, mert a pálya rendbehozásán szorgalmasan dolgoznak.

Aki a görög királlyal keringőzött.

(Egy német diplomata feleségének visszaemlékezései. — Konstantin király a diákbálon. — A heidelbergi idill.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 24.

Egy előző német diplomata felesége nem régiben férjével együtt egyik délmagyarországi városban fordult meg. Ott mondotta el az alábbi kedves történetet arról a keringőről, amelyet vagy két évtized előtt a görög trónörökös, a mai Konstantin királlyal járt.

— Életem első álarcosbálját szép Heidelbergben sok évvel ezelőtt, farsang idején éltem át. Itt láttam először a görög királyfit. Kis leány voltam még akkor és nagy eseményt jelentett számomra az első bál. Mi, heidelbergi leányok már jóelőre tudtuk, hogy a bálon a saxo-borussok (a nagy diákegyesület tagjai) teljes számban kifognak vonulni, fekete dominóban, válukon fehér szalaggal. Ebben az évben Hellas király fia is velük „kneipolt” noha nem volt aktív tag. Egészen biztosra vették, hogy Konstantin görög trónörökös is eljön az álarcosbálra.

Szédítő iramban vert a szívem, mikor az emlékezetem estén orosz parasztlánynak öltözve beléptem az ünnepi pompájú terembe. Talán háromszor táncoltam körül, mikor egy fehérszalagos, fekete dominó lépett hozzám és megszólított:

— Mond csak szép maszk, a gyönyörű, fekete hátfonód is olyan valódi, mint a ruhád? A karnaválhoz nagyon is valódi az öltözeted. Vagy igazán orosz vagy, vagy pedig mindent Oroszországból hoztál magadnak.

— Az igaz — mondtam — azonban orosz nem vagyok. Valódi heidelbergi leány vagyok én.

Ekkor a szem hirtelen a Gasparone-keringőbe kezdett és a dominó végig táncolt velem a termen. Először azt hittem, hogy P. urral táncolok, a saxo-borussok akkori bálkirályával. Az első lépés után azonban észrevettem tévedésem, mert a táncosom nagyon szerencsétlenül keringőzött és a bálba alkalmadtán, gyakran révedt az én selyempipellómre. Ekkor hozzámhajtott a hosszú P. és a fölémben segített:

— Tudja Kisasszony, hogy kivel táncol?

— Nos, az egyik társával — suttogtam vissza. — Kedves, jó fiúnak látszik, de nem valami kitűnően jól táncol. Jó volna, ha minél előbb elcsipelné tőlem.

— Az Isten szerelméért — hiszen ez öten-sége a görög trónörökös.

P. béré gyorsan visszavonult és én tovább táncoltam, — megváltom — nagyon kitűnően táncoltam. Kis idő múlva a fejem, mikor a trónörökös három pompás tearózsát ajánlott fel nekem. Epen akkor vette őket az ajtóban álló virágosnőnél és a szavakkal nyújtotta át:

— Remélem gondolod egészen addig a szép heidelbergi orosz kisasszony, amíg ez a rózsák elhervad.

— Anyira szeretted a heidelbergieket, fekete dominó? — kérdeztem.

— Nemesak a heidelbergieket, az összes németeket becsülöm. Ti öltözetesek vagytok és mégis vonzó kedélyetek.

Ez olyan keringő közben való beszélgetés volt, amit az ember megjegyyez magának. A görög királyfi egyszerű lénye, szerény viselkedése minden póz nélkül való volt. Ekkor megértettem azt a lelkesedést, amellyel a saxo-borussok szerették őt. Még kétszer táncolt velem ezen az estén a fekete dominó. Az álarcok levételénél után egy ismerős saxo-boruss be is mutatott nekem a trónörökösöt, de azután semmi olyat nem beszélünk, ami megjegyzésre érdemes lett volna.

Egy napon a Necker partján mentem anyám régi, családi háza felé, mikor találkoztam a trónörökösrel, aki barátjával együtt egy darabon elkísért engem. Nyulánk ifju volt, szinte északi jellegű, szemei úgy ragyogtak, mint egy jókedvű, nagy fiú.

— Tudja, — mondta nekem akkor és ez ismét feljegyzésre méltó mondat — a földi élet tétlenül csak kin volna számunkra. Osupán a dolgozó ember él. Azért érzem oly jól magam J. tanárnál, mert ott a munkának óéja van. Ugy hallottam B. barátomból, hogy kedved Párisban akar énekelni tanulni. Azt is hallottam hogy ereiben romantikus vér csörgödeznek: származása Franciaországba és Spanyolországba vezet vissza. Nagy kár volna, ha maga nemzetközivé válna és német voltát elvesztené. Leükünk helsejében hűvek maradni haránkhoz, annyit tesz, mint önmagunkhoz hűvek maradni.

Ezt nem felejttem el, ma is emlékszem minden szavára.

A kastély kertjének délutáni hangversenyén láttam utóliára a trónörökösöt a saxo-borussok körében. Egy idősebb rokonom gardirozott engem. A trónörökös lovagiasan kezelt csókolt a hölgynek, mikor asztalunkhoz jött.

— Hát nem a föld legszebb helye ez a szép Alt-Heidelberg? oly ifju, oly boldog, oly gondatlan lesz itt az ember.

A necker pedig rákezdett a régi diáknótára:

— O alte Burschenherrlichkeit, wohin bist du entschunden . . .

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Redd: „Végre egyedül”
Szerda: „Ciklamen”.
Csütörtök: „Császárné”, operett újdonság először.
Péntek: „Császárné”.
Szombat: „Császárné”.
Vasárnap: „Császárné”.

Salambo.

(A hírneves regény után készült film-regény hat részben. Bemutatja az Uránia-színház.)

Az Uránia-színház, mely az utóbbi időben az aradi közönséget a legnagyobb sikerrel újdonságokkal lepte meg, ma a művészi eseményt varázsolta elének. Majd a kiváló filmtechnika volt az, mely esodálkozásunkat és elismerésünket vívta ki, majd a képek pazar kiállításán volt az, mely a közönség elismerését nyerte el, de minden esetben csakis a jó legiavát, a legkiválóbbat mutatta be a színház. Ma azonban olyan szerepelt műsorán, mely a kinematográfia terén minden eddigig háttérbe szorít és melyet jocosan neveztek el Berlinben: „a világ legcsodásabb mesterművének, a filmtechnika legnagyobb gyözelmének.”

A darab témája alkalmas nyújtott a rendezőnek ahhoz, hogy mindazt, amit a technika eddig produkált, felhasználhason a híres történelmi városnak, Kartagónak emléke, óriási történelmi felvonulások, esodás varázsu tájképek, mind olyan tökéletesekben, amelyeket eddig még mozi nem produkált. Salambo, a darab főszereplő királyleány, aki az afrikai fajnak első szenvedélyével szereti Methót, a rab-szolga vezért. És a posztikus szerelm varázsol költői lendületet a komor filmtörténetben. De nem csak szív és lélek nyer üdítő szórakozást, de leköti és lebilincsel az a hihetetlen tökéletesség, amellyel a kartagóiaknak a ró-

maiakkal való csatáját mutatja be a film. Százerek és százerek vonulnak föl korhű jelmezben és a kartagóiaknak sikerül emberfölötti erővel áttörni a rómaiak vonalát. Az ellenség széjjel rombolja Kartagó híres vízvezetési művét és a bilincseiből felszabadult víztömeg rettenetes erővel száguld keresztül a virágos réteken. Beérkezünk a városba, látjuk a gyönyörű templomokat, tábortakat, Kartagónak kedves emlékü utcáit, a már akkor modern királyi palotával. S ebben a városban azután Methó, a rab-szolga vezér lesz az új és a legyőzött király neki átadékozva Salambo kezét és vele országának hadvezéri állását is.

A Quo vadis nagyszerűsége és nagyszerűsége teljesen eltörpül a mellett a film mellett és Berlin, Bécs és Budapest égett a mindenki sietett megnézni ezt a esodás filmet, melyről Berlin művész-szaklapja megállapította, hogy ennél a mesterműnél megállított a technika, ennél tökéletesebbet, többet létrehozni nem fog. S amikor a színház közvetlenül a pesti előadások után hozta közönségének ezt a film-esodát a minden áldozat dacára rendez helyi rak mellett, a számozott helyekkel biztosított kényelemmel mutatja be: akkor hálás akar lenni azért a nagy érdeklődésért, melylyel a közönség nagyszabású vállalkozásait segíti és támogatja.

* Uj színész az aradi színházban. Az aradi színház legközelebbi prózai újdonsága Drégely Gábornak a Kisasszony férje című színműve lesz, amelyet Budapesten a Magyar Színház együttessé játszik nagy sikerrel. Az aradi bemutatónak külön érdekessége is lesz. A Kisasszony férje szerepeit már kiosztották és szerepet kapott a darabban a színház új társasági színésznője, Zádor Ilonka, akit Szendrey Mihály színigazgató most szerződtetett a társulathoz. Zádor Ilonka a színművészeti akadémiát végezte és a Papir Sándor igazgatása alatt volt újpesti Népszínházban játszott.

* A Társaság. Formai esin esgértékes tartalom jellemzik A Társaság legújabb számát is. Illusztrációi mind kitűnő fotográfiák és herctéri felvételek. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz szálló.

* A színház hírei. A császárné a címe az aradi színház legközelebbi operett újdonságának. Az új operettet Granichstein Bruno komponálta. A mostani zeneszerző generáció legelső tehetsége, akinek számos operettját a színházak állapodón műsoron tartják. Igazi vérbeli muzikus, aki nem alkuszik meg a koncepciókkal, amit komponál, teljesen eredeti és finom hangszerezése pedig esvenesen mesteri. Az operettnek az „An der Wien” színházban eredetileg „Auf Befehl der Kaiserin” lett volna a címe, de a cenzura csak „Hercóin” címmel engedte meg. Ezen a címen játszik ma is a darabot, mely közel van a 300-ik előadásához. Az aradi színház elsőrendű szereposztásában, pompás, részben új díszletekkel, melyeket Lankei György, a színház állandó festőművésze készít — és az előkészítés gondos, nagy munkájával készült a szenzációs bemutatón, melynek főszereplői Horváth Mici, Járai B., Benkőné, Járai S., Barics, Győző, Polgár és két pompás gyermekszereplő, Ács Gyula és Aranka. „A császárné” esütörtöki kezdve sorozatos előadásokban kerül színre. Végre egyedül. Ma, kedden megismétli a társulat ezt a páratlan sikert aratót Leber operettét. Z. Váradi M., Barics, Járai B., Győző és Polgár S. a főszerepben és holnap, szerdán a Ciklamen kerül színre a bemutatón előadás szereplőivel. Előkészületen A Kisasszony férje legújabb szenzációs vicijáték újdonság.

* Asta Nielsen-újdonság az Apollóban. Asta Nielsen a legnagyobb mozistar, aki még ma is a publikum kedvence. Szerdán játsza el legújabb szerepét az Apollóban. A „Félén-eső — hátsólényes” című szellemes vicijáték főszerepét kreálta a világhíres dán művész, akinek a fővárosban óriási sikert hozott a alakítása.

Visszatér a béke Montenegróba.

(Folyik a fegyverletétel. — Kiszabadulnak hadifoglyaink. — Hogy történt a Lovcen elfoglalása?)

— Távirati tudósítás. —

Budapest, január 24.

A sajtóhíradásokból jelentik: Minden ellenkező híreszteléssel szemben ma megállapították, hogy Montenegróval a fegyverletétel tárgyában folytatott tárgyalások Cotinjében végsőrendűen befejeződtek nyertek és így a diplomáciai tárgyalások számára már szabad az út.

Már az előzetes tárgyalásoknál oly mérsékletet tapasztaltunk, melyet egy vitáz ellentét annál is inkább megérdemelt, mert föltételezte a keltező időpontot, amikor a normális viszonyokhoz vissza kell térnie.

A fegyverletételhez kérdése gyors és szerencsés megoldást nyert. Mi különösen ügyeltünk arra, hogy a montenegrói lakosságot kíméljük és tiszteletben tartunk a hegyi nép tradícionális szokásait. Arra is gondoltunk, hogy Montenegró népe a fegyverletétel után ne érje megalkadás. A fegyverletétel éppen ezért örvendetesen folyik és a nép széles körében az előzékenység oly jeleivel találkozunk, melyekből ama remény meríthető, hogy a feketehegyek országában rövidesen helyreáll a tartós béke.

A montenegróiak az országukban levő osztrák és magyar hadifoglyokat szabadon engedték. Eddig harminc tiszt és néhány közlegény jutott vissza hazánk.

Antivéri és Dulcigno megszállása Olaszországot is éreztetve érintette, mert ezáltal az utolsó évek alatt Montenegróban kezdett gazdaságpolitikai vállalkozásai letörték.

A Montenegrót meghódító Kövcsa tábornok hadseregének ama hadműveletéről, melyek Montenegró kapitulációját közvetlenül megelőzték, jól informált helyről a következő felvilágosításokat adják közre:

A montenegrói fegyverletételt megelőző operációkat tisztára magyar és osztrák csapatok hajtották végre. Szerbia meghódítása után a hadsereg zöme Novipazar és a Szandzsák közt foglalt el állást. A szerb hadműveletet befejezése után Montenegró gyors leigázásának kérdése lépett előtérbe, de komoly megfontolást igényelt, vajon a példátlanul nehéz vállalkozásba beletegyük-e tényleg. A döntés emellett történt, hogy a hadműveletet megkezdendők. Ajánlatosnak tűnt fel Montenegrót legérzékenyebb pontján, a tenger felől, a Bocche di Cattaróval támadni meg. Számolni kellett azonban a csapatellátás rendkívül nehézségeivel, ezenkívül a Lovcen Montenegró bevetetlen védőbástyájának tűnt fel egy tenger felől induló támadással szemben, mert a hegyről a tengerből körül vágbamondó minden mozdulatunk megfigyelhető volt. A csapatösszevonást és a tüzérségi transportot tehát a legnagyobb titokban és különböző rendszabályok között kellett megkezdenni.

Legfontosabb volt Montenegrót tévedésbe esíteni célunkat illetőleg és úgy tünnetni fel a dolgot, mintha a Lovcen ellen folyó előkészületeink csak leplezése volna főtmadásunknak, mely más oldalról fog bekövetkezni. A Szandzsákból Berane és Podgorica ellen vonuló csapataink teljes mértékben magukra vonták a montenegróiak

Ngyekért, akik erre északkeleti határukon összpontosították töreikert.

Január negyedikén kezdődött meg akcióink és január 10-én Berane már birtokunkban volt. Egyidővel egy hadsereg megkezdte a Lovcen elleni hadműveletet. Csapataink példátlanul álló kitartással, népfelkelők leírhatatlan vitézsége és áldozatkészsége megkezdte a kívánt eredményt. Katonai szakértők véleménye szerint a modern háború még soha olyan erős próbára nem nyújtott alkalmat, mint a Lovcen ostroma. A vezetők is csak a Lovcen bevétel után látták a maga egészében győzelmiük teljes, döntő jelentőségét és megállapították, hogy a Lovcent jelentékeny erőket védtek és a montenegróiak semmi esetre sem álltak többszörös túlerővel szemben.

A Lovcen áruval érintetlenül jutottak birtokunkba. A Lovcen és a Bocche di Cattaro birtoka egy oszlopára megváltoztatta adriai pozícióinkat és Cattarót a legerősebb és legnagyobb hadikötők sorába emelte.

Vilmos császár utja Délmagyarországon.

(Niamessy Mihályné csokra a császárnál. — Az uralkodó nisi kirándulása.)

— Az Aradi Művelődési Társaság távirati tudósítása.

Temesvár, január 24.

Vilmos német császár, a hatalmas Németország uralkodója, nisi utiából visszatérőben két napig Délmagyarországon időzött. A német császár utazása és a temesvári tartózkodására vonatkozólag most jelentik csak a következő részleteket.

Vilmos német császár első ízben január 19-ről 20-ra, azaz szerdáról csütörtökre való éjszaka érkezett meg Temesvárra. Az udvari vonat, amely Nisből Belgrádon, Zimonvon, Uvidéken és Szabadkán keresztül jött, Szabadkáról Szegedre futott és onnan tért le Temesvárra. Szegedre eléje utazott a császári vonathoz Mandios Desző dr. temesvári határeszeli kapitány, aki onnantól kezdve végig maradt a császár vonathoz a visszatérő ismét Szegedig kísérte azt. Szegedről Uray Máv. üzemvezető és Tripphammer osztályfőnök kísérték a vonatot Temesvárra. Hét szalonkocsiból állott a vonat, melyben a császár és kísérete foglalt helyet. Pont 1 óra 52 perckor rohogott be az udvari vonat a jászvárosi pályaudvarra, ahol 47 percig tartózkodott, 2 óra 39 perckor pedig tovább haladt Bázis felé. A császár udvari vonata előtt egy másik vonat haladt, melyen a császár és kísérete számára szánt gépkocsikat szállítottak.

Vilmos császárnak temesvári tartózkodása idején a pályaudvart a katonaság elzárta a közönség előtt és a peronra senki sem bocsátott ki. A vonatra Temesvárott Hoitsv Gedeon Máv. üzemvezető, Litassy János, a vontatási osztály főnöke és Radó Máv. felügyelő, fűtőházi főnök szállottak fel. A vonat két mozdonyán Tivadar és Schätter temesvári mozdonyvezetők teljesítették szolgálatot. Temesvárott a császár kíséretéhez csatlakozott Boldi-

zsár oszondórezredek, akinek emberei a határrendőrséggel együtt gondoskodtak a biztonság fenntartásáról.

Csütörtökön reggel fél hét órakor érkezett meg az udvari vonat Fehértemplomra, ahonnan pár pernyi tartózkodás után tovább rohogott Bázis felé. Bázisra várakozott a császár vonatra Hesi Rudolf altábornagy, Jilg vezérkari őrnagy, Medve Zoltán dr. kamarás, Kresszósörényi főispán, Issekutz Aurél alispán és Kopeckzy főszolgabíró. A bázisai pályaudvaron egy díszszász állott zenekarral, mely a vonat herohogásakor rázendített a német himnuszra. Vilmos császár a vonatból történt kiszállása után kíséretével felment a Goricával szemközt álló magaslatra, ahol Mackensen tábornok vezérkari főnöke, Seegt elmagyarázta neki az októberi átkelést. Bázisra bemutatták a császárnak Hess altábornagyot, Jilg vezérőrnagyot, Medve Zoltán főispánt, Issekutz Aurél alispánt és Kopeckzy főszolgabíró.

A császár aztán kíséretével együtt a Zsófia határa szállott és elment Orsovára. Adakaleh szigetének körülhajózása után a császár kiszállt a hajóról Orsován, ahol elmagyaráztatta magának a tekiai átkelést. Orsova rövid megtekintése után a császár kíséretével együtt autómobilokba szállott és visszahajtatott Bázisra. Az első gépkocsit Minnich Marius főhadnagy vezette, aki a Széchenyi-utnak a parancsnoka volt a háború óta. Bázisról a császár vonaton Fehértemplomra ment, ahová este hét órakor érkezett meg, a vacsorát szalonkocsijában költötte el és ott is halt meg.

Pénteken reggel kilenc órakor hagyta el a császár a vonatot. Itt bemutatják neki Joazovich Sándor temesvári kormánybiztos-főispánt, akivel hosszasan elbeszélgetett, Ferenczy Sándor temesvári alispánt és Hoitsv Gedeon a Máv. temesvári üzemvezetőjét. Asután a fehértemplomi gyakorlóterre hajtatott gépkocsin, ahol meghallgatta a Fehértemplom állomásos német tábornok jelentését, végignézte a tiszteletere rendezett díszfelvonulást, beszédet intézett a katonákhoz és számos kitüntetést osztott ki.

Fél tizenegy órakor utazott el a császár Fehértemplomról Temesvár felé. A jászvárosi pályaudvaron a császári vonat érkezése 12 óra 25 percre volt jelezve, azonban csak némi késéssel 12 óra 47 perckor futott be. A közönség értesülve a császár érkezéséről, azokon a helyeken, ahol a bázisai vágány a város területén halad keresztül, nagy tömegekben állott fel a sorompók mellett, hogy a császárt meg éljenek. Az állomáson Verklján vezérőrnagy, Hauskó és Kersevany alezredek, Bandl Rezső polgármesterhelyettes, Mikas Gábor dr. tb. rendőrfőkapitány, Lévy Sándor állomásfőnök, Szóke Béla oszondórezredek és Szacsav András határrendőrségi fogalmazó várták a vonatot. A vonat tíz percig időzött Temesvárott, amely idő alatt a két mozdonyt egy amerikai mozdonyal cserélték ki. Vilmos császár alakját a kocsiiban látni lehetett, amint az ablak mellett ült.

Temesvárott kedves incidens is történt. Niamessy Mihályné hatalmas gyöngyvirágoskört hozott a megkérte az állomásparancsnokság egyik tisztjét, Braun Zsigmond drt, hogy azt valami úton juttassa el a császárhoz. Braun főhadnagy a császár kíséretében levő egyik vezérkari kapitányhoz fordult, akivel közölte, hogy egy magyar országgyűlési képviselő neje csokrot szeretne a császárhoz juttatni. A vezérkari kapitány a kívánságot közölte Falkenhayn német vezérkari főnökkel, aki a csokrot átvette Braun főhadnagytól és azt bevitte a német császárnak, aki a csokrot balkezebe vette és az ablakon látni lehetett, amint kifelé for-

dulva fehér keztyűs jobb kezét tisztelegve emelte sapkájához, majd megbizta Falkenhayn vezérkari főnököt, hogy köszönetét tolmácsolja.

A vonat 12 óra 57 perckor hagyta el a főzetvárosi állomást.

Ferdinánd cár és királyunk táviratváltása.

(Radoszlavow a román élelmiszer behozatairól és a politikai helyzetéről.)

Élelmiszer híradás.

Budapest—Bécs, jan. 24.

Bécs. Ferdinánd cár táviratilag mondott köszönetet királyunknak, osztrák-magyar tábornaggyá történt kinevezéséért. A táviratban kiemeli, hogy át van hatva az elismeréstől és a királyunk személye iránt való hálától. Gyermeki hűséggel, alázatossággal viseltető szívvvel köszöni meg egykori hadurának és mostani szövetségesének a legnagyobb katonai méltóság adományozását. Királyunk válaszában kijelenti, hogy a bolgár király szavai mélyen meghatották, megköszönte személye és hadserege iránt megőrzött szeretetteljes ragaszkodást. Az osztrák-magyar hadsereg büszke, hogy őt a tábornaggyi kinevezéssel szorosabban fűzhette magához.

Budapest. A Pester Lloyd tudósítója jelenti Szófiából: Radoszlavow egy lapnak nyilatkozatot tett, amelyben kijelenti, hogy úgy ő, mint valamennyi résztvevő nagyon megelégedett a nemi ünnepekkel. Kijelentette továbbá a következőket:

— Valótlanság, hogy a négyesszövetség kényszeríti Görögországot a központiak megtámadására. Már azért sem kényszerítheti a négyes-szövetség Görögországot sem legességének elhagyására, mivel a hadsereg hű királyához. Viszonyunk Romániával tartósan jó. Ennek az is bizonyítéka, hogy **Románia megengedte az élelmiszerek kivitelét a monarchiába és Németországba.** Bulgária jelenlegi helyzetével, eltekintve a hazának ellenségeitől, mindenki megelégedett. A hadsereg kiváló teljesítményei megvalósították reményeiket, sőt többet értek el, mint amennyire gondoltak. Remélem, hogy a további események is kedvezően folynak le.

Köln. A Kölnische Zeitungnak jelenti Szófiából: Radoszlavow miniszterelnök kijelentette, hogy minisztertársaival és a pártvezérekkel egyetemben Vilmos császár látogatásában és az elhangzott beszédekben Bulgária és Közép-Európa állandó szilárd szövetségét látja. A látogatás nem pusztán udvariasság, hanem jól átgondolt lépés, mely következményeiben gazdag és jelentős.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háborúból pénzt küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összegük milyen célból küldötték.

180,000 koronás proviziós per.

(Utójáték a gróf Nákó-féle birtok eladásából. — Tizenegy millió egy főuri dominiumért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 24

Országos szenzációt keltett, — alig két hónap előtt — az ország egyik legszebb és legmintaszerűbben berendezett mágnás birtokának eladása. Nákó Sándor volt fiumei kormányzó 7500 holdas, nagyszentmiklósi birtokát vette meg tizenegy millió koronáért Schiffert Miksa budapesti építési vállalkozó, a birtokon lévő messze híres kastélyával, teljes felszerelésével együtt. E birtokot, mely már az új tulajdonos nevében áll, az ország egyik mintagazdaságának ismerik és az új tulajdonost a megvételeire családi okok is készítették. Schiffert Miksa leányát nemrégiben vette feleségül kiszombori Ronay Béla torontáli nagybirtokos, akinek birtoka szomszédos volt a Nákó-féle birtokkal és mikor a grófi birtok eladása aktuálissá vált ez a szomszédoság tette elsősorban kívánatosá az új tulajdonos szemében a sok milliós üzlet megkötését.

Ezek voltak a közvetlen előzményei Schiffert birtokvásárlásának, melyből most egy 180 ezer koronás proviziós per keletkezett.

A szegedi törvényszéknél Eckhardt Vilmos eszénvárosi földbirtokos nevében Szukovich Odön dr. makói ügyvéd 60 ezer korona és járulékai erejéig keresetet adott be Dózsa Ferenc dr. makói ügyvéd ellen, magának követelve a Nákó-féle birtok vételára után Schiffert Miksa által fizetett és letétben levő 180.000 korona jutalék egy harmadrészét.

Eckhardt keresetében azt adta elő, hogy ő volt az értelmi szerzője a birtok közvetítésének. Ő kereste fel Dózsa dr. ügyvédet, mint Nákó Sándor gróf ügyvédjét, azaz az ötlettel, hogy amennyiben a grófi birtok eladás előtt állna, az ő közbenjárása mellett Schiffert Miksában vevőre találhatna a 7500 holdas latifundium.

A gróf makói ügyvédje erre azonnal érintkezésbe lépett a volt kormányzó jogtanácsosával Rudnyánszky György dr. országgyűlési képviselővel, aki megszerezvén Nákó gróf beleegyezését a birtok eladásához, megbízást adott Dózsa Ferenc dr.-nak az eladás eszközésére.

A nagy mágnásbirtok eladása hamarosan perfektuátódott, azonban még a proviziós Dózsa kezéhez való kifizetése előtt vétőt mondott Eckhardt Vilmos, úgy, hogy a 140 ezer koronában kialakított jutalék esideig nem is került kifizetésre, hanem deponáltatott. Miután Dózsa dr. kerekén megtagadta Eckhardtnek a provizió egyharmad részére való jogosultságát, a kereset beadatott és a szegedi törvényszék fogja eldönteni, hogy kinek mennyi része volt abban, hogy a 11 milliós üzlet létrejött és nálunk szokatlan nagy, száznyolcvan ezer koronás provizió került kifizetésre.

Ha eddig vitás is a nagy provizió kérdése, egy már kétségtelen és pedig az államkincstár haszna. A kereset megindításával bebizonyosodott tényként veszi tudomásul a eszénvárosi pénzügyigazgatóság, hogy száznyolcvan ezer korona után hadi jövedelmi adó esedékes, amiből közel harmincezer korona hadiadó esik az államnak. Akárhát is illet meg tehát a provizió, egy bizonyos, az állam adóbevallás nélkül jut hozzá az öt megillető adóhoz.

Folytatják a földgáz-vitát.

(A képviselőház ülése.)

Élelmiszer híradás.

Budapest, január 24.

A Ház ma folytatta a földgáz-szerződésről szóló jelentés tárgyalását. Ugy látszik, és a vita a hét közepéig, lehetséges azonban, hogy a hét végéig is elhúzódik, mert nagyobb beszédekre készítenek: Polónyi Géza, Batthyány Tivadar gróf, Esterházy Mihály gróf és Szerényi József. Azonkívül a munkapárti oldalról is több felszólalás várható, valamint Teleszky János pénzügyminiszter is hosszabb beszédben fog reflektálni a felszólalásokra.

A földgázvita befejezése után a kivétel nélküli intézkedésekről szóló jelentés kerül napirendre és az ellenzék ennek során az élelmiszer-ellátás dolgában vitát fog indítani. Hogy ez milyen terjedelmű lesz, nem látható előre, azonban bizonyosra vehető, hogy a mostani háborús időszak még február elején véget ér.

Batthy Pál elnök háromnegyed tizenegykor megnyitja az ülést és közli, hogy a török képviselőház elnöke megleghangú táviratában üdvözölte a Házat, amire hasonló szívvelyes hangon válaszolt.

Pap Géza bárónak, a pénzügyi bizottság elnökének jelentése után a Ház áttért a földgázjavaslat tárgyalására.

Az első szónok Mayer Odön dr., aki kifejti, hogy mint erdélyi képviselőt, reményében megoszlata a földgáz értékesítésének soká való elhúzódása és a most tárgyalt szerződést sem tarthatja abszolút jónak. Szerinte ideális csak az a megoldás volna, ha az állam tartaná hatalmában a földgázmezőket, gondoskodnék feltárásukról és a kitermelésről és a földgáz olcsó áron engedné át a magánvállalkozásoknak és az iparnak, hogy ekként hatékony iparfejlesztési politikát tizhessen. Miután azonban tökésekények vagyunk, nem marad más hátra, mint a földgáz értékesítésének egy készen való elvesztése. Adott viszonyok közt örömmel kell üdvözölni, hogy a Deutsche Bank nyomán a német tőke bevonul Magyarországra. Foglalkozik az ellenzék oldalról elhangzott érvekkel, cáfolja azokat és véaul helytelenséget, hogy a szakértők a köztudatba belevitték azt a hitet, hogy itt egy hat-hét milliárdnyi értékről lenne szó. Nyilvánvaló, hogy a nagy pénzintézetek nem hagytak volna ilyen óriási értéket ilyen hosszú időn át kamatoztatlanul.

Csermák Ernő foglalkozik Copony-Traugott beszédével, aki elfogadta ugyan a földgázjavaslatot, de azért igen élesen kritizálta a szerződést. Teljes mértékben magáévá teszi ezt a beszédet, különösen pedig azt a részét, a melyben hibáztatja, hogy a kormány nem használja ki kellőképpen a kassármási földgázforrásokat, a melyek maideg egyenlő értékűek a hamburgi földgázforrásokkal. Hangoztatja, hogy a vállalat több idegen munkást fog alkalmazni, mint magyart, vezetése idegen lesz, nem várhatjuk majd tőle a magyar ipar fejlesztését. A javaslatot nem fogadja el.

Ezután elnök az ülést bezárja. A vitát holnap folytatják.

Durazzo és Valona ellen.

(Előnyomulásunk Albániában. — Olasz haditanács Albániáról.)

— Távirati tudósítás. —

Szalónki—Róma—Bécs, január 24.

Szalónki. Az Havas ügynökség jelenti: Az osztrák-magyar-belgár csapatok elfoglalták Beratot. A belgárok Valona, az osztrák-magyar csapatok pedig Durazzo felé nyomulnak. Ezzel párhuzamosan vonják össze.

(Berat Albánia délnyugati részén, a Signa-hegy tövében fekszik, Valona tőle légvonalban délnyugatra 50, Durazzo pedig északnyugatra 70 kilométer távolságban fekszik.)

Olasz haditanács Albániáról.

Lugano. Sonnino külügyminiszter tegnap tanácskozott a hadügyminiszterrel, akinek társaságában több ezredes volt, akik közvetlen tapasztalatok és tanulmányok alapján teljesen ismerik az albániai viszonyokat. Sonnino azután a hadügyminiszterrel együtt hosszú tanácskozást folytatott Salandra miniszterelnökkel, melyen hír szerint Cadorna is részt vett. Ezek a körülmények, valamint a lapok célzásai arra engednek következtetni, hogy az olasz csapatoknak Albániában való megmaradása és a biztonságukra szükséges intézkedések voltak a tanácskozás tárgyai.

Üzenjen hadat Olaszország Németországnak.

Genf. A londoni közös haditanácskozásról olyan hírek kerültek forgalomba, melyek szerint a közel jövőben nagyobb akció várható az északi tengeren. Franciaország határozottan azt követeli, hogy Anglia végre küldje tüze flottáját. Joffre a szállítási nehézségek miatt határozottan ellene van a szalonikii offenzívának. Elsősorban Olaszországot kényszeríteni kell, hogy üzenjen hadat Németországnak.

A szövetségesek balkáni vállalkozásának összeomlása.

Lugano. A „Corriere della Sera” a szövetségesek egész balkáni vállalkozásának összeomlására számolt. Azt írja, hogy sem Szerbiában, sem Montenegróban, sem pedig Albániában még csak nyoma sincs a győzelmi reményeknek. Sokkal inkább bízik abban, hogy az entente eszenesébb lesz az orosz fronton, Flandriában, a Vogézekben és a Karst-vidéken.

Briand római látogatása.

Róma. A lapok arról írnak, hogy Briand francia miniszterelnök legközelebb hivatalos látogatást fog tenni Rómában. Ezt a látogatást az olaszok Briand londoni látogatása után nagyon logikusnak tartják. Párisi és római hivatalos körök ezt a látogatást nem tartják kizártnak, de nem is állítják, hogy meg fog történni. Picton és Barthou volt francia miniszterek Milánóba utaznak, hogy a Francia-Italia-bírótság kórházának felavatásánál politikai beszédet tartsanak.

Salandra a király előtt.

Róma. A király fogadta Salandra miniszterelnököt és Sonnino külügyminisztert. A kihallgatás három óra és tartott.

Olasz republikánusok tanácskozása.

Lugano. A Popolo d'Italia szerint a legközelebbi napokban a republikánus párt összeül,

hogy az aktuális politikai helyzetről tanácskozzon.

Anglia nem segít az olasz szénhiányban.

Bern. A Scolo az olasz angol alkudozásokról számol be, melyekkel Olaszország számára hajók rekvirálását skarják lehetővé tenni. Olaszországban olyan óriási a szénhiány, hogy a jövő héten az egész milánói kerületben, vagyis négyszer kilométernyi vonalon a gőztramwayk a szénhiány miatt nem fognak járni, pedig ezek bonyolítják le egyedül a közlekedést. Az olasz kormány ezért arra kérte az angol kormányt, hogy rekviráljon neki szénszállításra százötven hajót. Az angol kormány azt az álláspontot foglalta el, hogy csak a saját maga számára rekvirálhat angol hajókat, tehát bocsátkozzék az olasz kormány az angol hajótulajdonosokkal tárgyalásba és kössön le magának meghatározott bér mellett a háború befejezéséig szénszállítóhajókat. Anglia ezeket a hajókat nem fogja rekvirálni. Az angol kormány válasza nagy felháborodást kelt Olaszországban, ahol egyáltalán nem szeretnék a hajókért fizetni.

Mesterkedés kőszénnel.

(Az aradi és a budapesti ár. — Maximálni kell az árakat.)

Az Aradi Közlöny tudósításától.

Arad, január 24.

A fogyasztó polgárság köréből napról-napra panasszal fordulnak hozzánk ama bizonytalanság miatt, amely Aradon a kőszén körül mutatkozik. Aradon ma a legkülönösebb árakat kérik a kőszénért. Vannak helyek, ahol 9-10 koronát fizetnek egy métermázsas kőszénért, amely most már csakugyan olyan drága lett, hogy méltán megérdemli a fekete gyémánt nevet. Budapesten már ezen a téren is rendet teremtettek és ott most egészséges árak vannak érvényben. A fővárosi hatóság által megállapított szénárak a következők:

A porosz szén métermázsánként legfeljebb 5 korona 10 fillér lehet, háshoz szállítva pincébe lerakva harmadik métermázsas nyílt fuvarban métermázsánként legfeljebb 5 korona 85 fillér, 50 kilogrammos plombált székben lakásba szállítva métermázsánként legfeljebb 6 korona 80 fillér lehet. Kiskereskedőnél (ezek alatt a pincékben árusító kiskereskedőket és szűcsöket érve) a porosz szén ára plombált székben lakásba szállítva métermázsánként legfeljebb 6 korona 70 fillér lehet.

És a fővárosi ember mégis szerencsétlennek érzi magát. Jöjjenek le Aradra, majd megtudják: mi a drágaság.

Aradon a szén normális ára a következő: magyar szén: 6 korona 80 fillér és 7 korona 40 fillér között. A porosz néven forgalomba hozott szén ára a belterületen 7 korona 80 fillér és 8 korona 80 fillér között ingadozik. Hogy aztán mire es a szén a külvárosokba kerül, gyakran még a kilenc-tíz koronát is meghaladja, az természetes.

Tudomásunk szerint indokolatlan akár a porosz, akár a magyar kőszénnek ilyen magas áron való forgalombabocsátása. Végesszünk csak egy kis számadást. A petrozsényi kőszénbánya egy vaggont 300 koronáért, a lupényi pedig 320 koronáért ad. A vasuti fuvar Petrozsényből Aradig vagononként 67 korona; Lupényból 90 korona. A petrozsényinek tehát Arad állomáson vagonja (100 métermázsas) 367 kor.; a lupényinak pedig 410 kor. az ára, vagyis métermázsája, az előbbinek 8 korona 67 fillér, az utóbbinak pedig 4 korona 10 fillér. Amíg a vasutól a nagykereskedőhöz és a nagykereskedőtől a fogyasztó pincéjébe jut ez a cikk, több mint száz percenttel megdrágul és a közönség gyakran 8-10 koronáé szénrel kénytelen elüzni a tél hidegét.

De lássuk: hogy állunk a porosz kőszénrel? Ez a cikk kicsinyben ma 9-10 koronáért kapható. A közönség persze azt hiszi, hogy most is a háború előtti fényes, zsiros tapintású kőszén porosz kőszénre kaphatja meg drága pénzért. Mi több oldalról hallottunk panaszokat, hogy a porosz néven forgalomba hozott szén éppen olyan, mint a magyar áru és sokan ama véleményüknek adtak kifejezést, hogy talán nem is porosz az, amit annak hísznek. Ez ügyben egy szénnagykereskedőhöz fordultunk, aki a következőket mondta nekünk:

— A porosz néven forgalomba került szén tényleg Poroszországból származik, azonban nem olyan áru, amilyent régebben a közönség kapott. A háború előtti porosz szén elsőrendű volt, a mai pedig másod- és harmadrendű anyag. Az elsőrendűt nem engedik ki Németországból, mert igen jelentékeny célokat szolgál otthon. A másod- és harmadrendű porosz szén alig különbözik a magyar árutól, legföljebb abban, hogy drágább, mert hiszen távolabbról jön és magasabb a tarifája.

A hatóság mindenesetre helyesen tenné, ha maximálná ennek a fontos cikknek az árát. A fővárosi példa igazolja, hogy nem olyan komplikált és nehéz munka ez. Ezt nemcsak a közönség érdeke kívánja meg, hanem a tisztességes aradi kereskedelmé is, amelyet egy-két kapzsi ember büne miatt igazán nem szabad meggyanusítani. A szénkereskedéssel foglalkozó aradiak bizonyára legjobban szeretnék, ha a hatóság egységesen szabná meg az árakat.

Az „Aradi Közlöny”-t összes harctereinken olvassák. Levelezünk az „Aradi Közlöny” apróhirdetése útján hozzátartozóinkkal. Biztosabb, mint a küldött tábori lap, mely könnyen elkalodhat, míg a több példányban odaérkező „Aradi Közlöny” a harctereken közkezen forog és így az üzenet teletlenül rendeltetési helyére jut. Ezenel megnyitjuk az „Aradi Közlöny” tábori postáját. A legkisebb üzenet díja — 15 szóig — 60 fillér.

Payr Hugó előadása.

(A háború utáni nőkultusz. — A Kölcsey Egyesület nagysikerű zsurja.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 24

Szokottan érdeklődés előzde meg a Kölcsey-egyesület tegnapi zsurját, a szokottnál is nagyobb publikum gyűlt össze a kulturpalota nagytermében s ez a hatalmas publikum valószínűleg elragadtatással távozott az előadásról. Sokáig a hallottak hatása alatt állott a publikum. Korán, térségekben egész este az előadásról folyt a beszélgetés s az egyébrőlmi véleményv. amely a közönségben kialakult, az volt, hogy Aradon már hosszabb ideje nem hallott a publikum Payr Hugónál érdekesebb, tartalmasabb, vonzóbb előadást.

A Budapesti Hírlap haditudósítója, Payr Hugó par. excellence előadó: már megismerésével meghódítja közönségét, hangja, előadási modora, közvetlensége pedig egyenesen presztinálják őt erre a szerepre. Sokat olvasott és sokat hallott már a közönség a háborúról, de amit Payr elmondott, mind új, mind ismeretlen volt előtte, érdekes részlet, finom megfigyelés, lélektani adat, vagy gazdasági vonatkozás.

Haditudósítói működése alatt Payr az összes hartereket bejárta, előadásába valamennyi frontot beszólt s új, intím részletekkel ismertette meg publikumát. Nagyon lekötötte a közönség figyelmét a szabadelőadás azon részlete, amelyben bebizonyította Payr, hogy ma már egyik fronton sincs gyűlölet a harcoló felek között. Érdekel hallgattuk annak a magyar főszolgabíró-főhadnagynak történetét, akit rivierai orosz ismerősével hozott össze a sors a fronton. A két ismerős a két lövészárk előtt naponta találkozott és beszélgetett, sőt az orosz tiszt később a randevura elhozta alezredesét is s valószínű barátság fejlődött ki — a harcoló felek között, annyira, hogy az oroszok nem egyszer figyelmeztették a magyar főhadnagyt: „Vigyázz, mert ma tüzrségünk a ti állásokat fogja löni”, vagy „Holnap cserkeszek váltanak fel bennünket, ne bujátok elő a dekkungból”. A legtovább tartott a gyűlölködés az olasz fronton, de ma már ott is oszladozóban van. Az olaszok kezdték meg a barátkozást, akik az Isonzónál egy konzervdobozban levelet dobtak át a magyar árokhba. A levél virágnyelven szólt: Ausztria és Itália körvonalai voltak rajta lerajzolva. Ausztriából egy nyíl irányult Olaszország felé s a nyíl fölött egy szó „Cigaretta”. Így akarták az olaszok értésünkre adni, hogy cigarettát skarnak tölünk kölcsön kéri.

A jövő perspektíváját tárta elő vázlatosan előadása befejezésével — miután még a nőknek a világháborúban vitt szerepéről is szólt — Payr Hugó. A férfiak szerinte a lövészárkokban, harcmezőn eldurvulnak, lekopnak róluk a kultuszok s ezért a mai leánygenerációknak, a jövő nőasszonyainak sok dolgot lesz, míg megint előzékenyek, udvariasokká, finomakká nevelik majd férjeiket. Viszont a harcmezők egyik legnagyobb szenvedése, hogy hiányzik onnan a gyengéd szó, az ölelő kar, a becézés és becézésre váró asszony. Ez az asszonyhiány pedig azt hozza magával, hogy majd, ha a férfiak visszatérnek békés polgári foglalkozásukhoz, a nőkultusz ismét oly magaslatra emelkedik, mint talán csak a renaissance idején.

A közönség, amely mindvégig feszült figyelemmel hallgatta az előadást, hatalmas tapavi-

harral köszönte meg azt Payrnek, akit az aradiak mielőbb visszavárnak a felolvasó asztal mellé.

H I R E K

— **Minisztertanács.** Budapestről jelentik: Ma délután minisztertanács volt maidnem az összes szakminiszterek jelenlétével, Tisza István gróf miniszterelnök elnöklése alatt. A minisztertanács levezetőnövét Drasche-Lázár Alfréd miniszterelnökségi miniszteri osztályvezető vezette.

— **A román király vadászaton.** Bukarestből jelentik: Ferdinánd király és Károly trónörökös nagy udvari vadászatra mentek a szászsebesi és dabuleni korszakuradalmakra. A négy napig tartó vadászaton után a király és a trónörökös vissza térnek Bukarestbe. Az udvari vadászatonon bukaresti és kasszai meghívott előkelőségek is részt vesznek.

— **Küldöttetett tiszték.** A király az ellenség elleni harci tevékenységért az ellenség előtt elesett Markovics Sámuel 33. gyalogezredbeli hadnagyot a hadiékítményes katonai érdemkereszt harmadosztályával, Walder Béla 7. lovassági ezredbeli főhadnagyt és Hódl Vilhalm 33. gyalogezredbeli nyugalmaszott századost a signum lendissal tüntette ki.

— **Városi képviselővé választott tanár.** Orbán István a munkácsi állami főgymnázium matematika és fizika tanárát január 20-án Munkácson nagy szótöbbséggel az I. kerület városi képviselőjévé választották. Orbán aradi származású. Obláth Béni terménykereskedő fia.

— **Százesztendő az Osztrák-Magyar Bank.** Budapestről jelentik: Az Osztrák-Magyar Bank a folyó év június havában tölti be fennállásának századik évét. A háborúval való tekintettel a jubileum csendes lesz, a tisztikar azonban nagy nyugdíjkezdésményben részese.

— **A Balkán vonat elleni merénylet.** Közből jelentik: A Balkán vonat ellen elkövetett merényletet szerb csőcseléknek tulajdonítják. Az eset miatt két falu ellen szigorú rendszabályokat fognak alkalmazni.

— **Az orosz kormány a liberálisok ellen.** Stockholmból táviratozzák: Pétervárról jelentik: Az orosz kormány szigorú vizsgálatot rendelt el az összes volt varsói tisztviselők ellen s megbüntetésüket forszirozza állítólagos visszaélések miatt. A valóságban a liberális gondolkodásukat akarják ilyenképpen ártalmatlanná tenni.

— **Nancy gyáva parancsnoka és tisztviselői.** Genfben jelentik: A Journal des Debats tizenhat millió frankra becsüli azt a kárt, melyet Nancyban a minap a tűz okozott, a midőn leégtek azok a házak, amelyek a Reunis-áruházhoz tartoztak. Az ipar nagyon meg fogja érezni az ott elpusztult nyersanyagok hiányát. A párisi sajtó gratulál Nancy polgármesterének, a miért elcsapta a hivatalból azokat a prefektusi tisztviselőket, a kik a január 4-iki bombázás alkalmával főlelmükben elmenekültek a városból. Ugyanebből az okból harminc éves szolgálat után nyugdíj nélkül elbocsátották a hadsereg köréből Bont mas hadosztályparancsnokot.

— **Budapest—Varsó.** Budapestről jelentik: A Máv. igazgatósága ma, keddtől kezdve közvetlen kocsikat léptet életbe Budapest és Varsó között. Az ut huszonhárom óráig tart. Indulás Budapestről reggel 7 óra 5 percekor.

— **Kinevezés.** A honvédelmi miniszter Nagy Géza, gyulai 2. honvédegyezred másodosztályú élelmezési altisztet, zászlós gazdasági tiszté nevezte ki.

— **Ruthén karácsony-est.** Az északi harettről írja Nádházy Bertalan battonyai református lelkész:

— Az oroszok karácsonya is megérkezett, nélkül, hogy az Atyuska óhajlásának megfelelően volna messzársekre hajtott csapatai. Bizony, nem ünnepelhet egyik, meghódítani kívánt osztrák városban! Hiába üzte lelkesedés nélkül muzsikáit kozák gépfegyverekkel 16-os rajvonalakban támadásra. Hiába itatta le őket, hogy bátrabbak legyenek. Meghálni meghaltak sokan, főmérdekén, ezt a szivességet megtették sápadt cáriuknak, de előre nem juthattak. Szóval orosz karácsony estén is mi tartjuk állásainkat és a muszka nem iszik áldomást beígért offenzívája sikerére. Egy magyar származású ruthén asszonynál lakom. A vérell befűcskolt nép már leállózott. Rozália Szadagorszka — így hívják lakásunk tulajdonosát — gyertyákat gyújt meg mindenik szobában. Két szobát felterít. A mienkre hófehér, foszlós kalácsot, almát, diót tesz fel. A másikra főtt káposztát, főtt gombát, almát, kenyert, babot és cukros főtt buzát. Ma és az ünnep alatt, aki ide betér, annak enni kell. Sértés, ha nem fogad el az ember kínáló szóra az asztalra rakott ételből. Ma karácsony van. A szeretet ünnepe. Meg kell vendégszolgálni az embereket. Nekem szívesen adni a főtt káposztából, mert tökmacolajos, bőftős eledel, hus nélkül töltve és rizs helyett kukorica liszttel. Mezős-toltam. Jó volt. Már t. i. néki azt mondtam. Ettem főtt buzát is; életemben először. Rozália Szadagorszka megkérte tiszt szolgámat, menjen ki az utcára és keressen katonát — vendégnek. Mert eddig csak kettőt tudott összeszedni. Szomorú volt, amikor ismét csak kettővel tért meg Farkas András, a szegedi magyar. Leültette őket. Adott nekik meggy-pálinkát és agyba-főbe kínálta a három magyar és egy osztrák katonát. A magyarok próbálgatták a főtt buzát, de elég nehezen nyelték; a káposzta, az csak ment valahogy, bár az egyik, pestmezei fiu megjegyezte nyelgetés közben: Kérem alássan ettem má' jobbat is. És néztem, néztem hol a féradt embereket, hol a boldog, jószívű asszonyt, de aztán befordultam szobámba. Mezőreztem, hogy a magyar fiuk lelke otthon jár s a magyar-asszony főzte magyar főtt káposztáról családjuk int eszékbe. És talán: zért is megy oly nehezen le torkukon a falat...

— **A szerbiai rézbányák üzembe helyezése.** Közudomásu, hogy Szerbiában igen nagyvolumenű kénkövőd-telepek vannak, amelyek egy belga társaság tulajdonát képezték. Ezeknek a telepeknek a kiaknázását a hadvezetőség megbízásából az Osztrák-Magyar Államvasutak bányái vették át, melyek egyelőre a bányák üzembhelyezésével vannak elfoglalva, miután nagy rekonstruktív munkára van szükség. Egyidejűleg analízisek folynak avégből is, hogy a meglévő rézmennyiséget pontosan meg lehessen állapítani és ki lehessen aknázni. Az üzembhelyezés előreláthatólag két hónapon belül megtörténik és azután a hadügyminiszterium ellenőrzése mellett fogják a bányákat ki-termelni.

— **Aradiak a Lovcen elfoglalásánál.** A következő január 11-én kelt sorokat kapta az Aradi Közlöny déli Dalmáciából. Abból az alkalomból, hogy vitéz csapataink a tegnapi napon a Lovcent elfoglalták, szívélves üdvözlőket küldik a tekintetes szerkesztőségnek a következő aradiak: Vormeister Rostás, Gofreiter Hipp, Kanonier Zauner Rudolf, Gosztinosár Gyula, Riezser József, Stana János és Katity Milivoj (Gáj.)

— Hivatalosan halottnak jelentett önkéntes, aki él. Soborsinból írja Kiss József uradalmi gazdatiszt a következőket: Az „Aradi Közlöny” december 29-iki számában, a negyedik zászlóalj parancsnoksága által összeállított listában merített az olasz harctéren küzdő fiamnak, Kiss József önkéntes tizedesnek a halála híre. Mintán a fiam levelei a közleményt megelőző időben meglehetősen rendetlenül érkeztek, utóbb elmaradtak a itt is különböző verziók keringtek elestről, az „Aradi Közlöny” feltétlen biztosnak látszó híre ennél inkább megdöbbentett. Sürgős értesítést kértem a káderirodától, ahonnan azt a választ kaptam, hogy fiam kitéves tüzében fekszik egy járványkórházban — ezért nem írt — de most már mint gyógyult egy front mögötti ágyú kórházban van. Szóval él! Kérem ennek a hírnak az „Aradi Közlöny” hasábjain helyet szorítani, meggyógytatásul azoknak, akiknek a hozzátartozói, talán szintén csak tévedésből kerültek a listára.

— Új behívások, új szabadságolások. A kormány most az összes tanfelügyelőségekhez és törvényhatóságokhoz széküldött rendelkezéssel lehárítva teszi, hogy mindenütt még a legeliduzzottabb falvakban is újra megkezdődjenek a gyermekek tanítása. Az alsópáni hivatalhoz már több ízben külön rendelkezések érkeztek: vigyázni kell a beszállásoknál, hogy az ideiglenes katonai érdekek ne sértsenek állandó nagy kulturális érdekeket. Közfelügyelők áruházaiba, de különösen iskolába csak úgy szállásolhatók el katonák, ha az előadások megtartása más-ahol is biztosítható és ha az elszállásolás más-hová lehetetlenség. Nagyon sok vidéken azonban nemcsak a helyiségek hiánya okozta az iskolák szűnését, hanem főképpen az, hogy a tanítók — többnyire póttartalomok, vagy népfelkeltők katonáskodtak. Most a kormány közli a vármegyével, hogy minden olyan tanítót, akinek a katonáskodása miatt iskolája szűnési kényszerülne, tartósan szabadságoltat, esetleg fölmentet. A szabadságolások már meg is kezdődtek. A vármegyei köznevelésnek mindenütt igen nagy nehézségei vannak a jegyzék hiánya miatt. Legközelebb mérleket számokban és kizárólag idősebb korosztályok családtagjából szintén szabadságolások történnek az otthoni munkák elvégzésére. Igen erősen megsemmisítették azonban utóbban a nem gazdaságilag produktív állások helyett a fölmentését. A honvédelmi miniszterium például szigorúan ráirt az Országos Színészegyesületre, hogy csak azokat a színészeket ajánlja fölmentésre, akik nélkül nem léteznének a színházak. A színészegyesület tanácsa most esetlegesre a legszigorúbban köteles átvizsgálni a fölmentési kérvényeket. A tavaszra igen sok felmentés, mint szükségesen lejár, tömegesen fölszabadulnak a fatermelésnél fölmentettek és más ilyen szakmák alkalmazottai. Ezek forrásként pótolni a tavaszi mezőgazdasági munkához szabadságolando katonai erőket.

— Szerb menekültek Olaszországban. Bernből jelentik: A szerb menekültek átvonulása Olaszországban még egyre tart. Csak igen kevesen maradnak Rómában, nagy többségük Franciaországba utazik. Az elmúlt napokban huszezer szerb menekült ment át Ventimiglián. A Tribuna azt írja, hogy az olasz nemzet rokonszenvét jobban fel kellene a szerb menekültekkel szemben ébreszteni, hogy azok az olasz földön otthonosan érezzék magukat, mert különben valamennyi átutazik Olaszországban és — idegenben költi el a pénzét.

— A vak katonáknak. A temesvári lelkészi hivatal Lipa Aurél elhunyt Emil nevű fia ravatalára szánt koszoru megváltására történt gyűjtés eredményeként 18 koronát küldött az Aradi Közlöny-höz a vak katonák számára. Ugyanerre a célra Hees Erzsébet Lőkőshézaról 4 koronát küldött. Az adományokat rendeltetési helyükre intatjuk.

— Elítélt tejdírázó. Grumáz László dr. rendőrkapitány egy napi elzárásra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte Hajósi Andrásné aradi tejárusnőt, mert sajtát fejésű tejét literenként 50—60 fillérért árúsította.

— Mi a kenyérsültés ára? Az aradi rendőrségre több feljelentés érkezett két pékmester ellen, akik a kenyér sültésért 82—48 fillért kértek. Ma tárgyalta ügyüket Grumáz László dr. rendőrkapitány, a rendőri büntetőbírószék vezetője, aki előtt a két pékmester asszál védekezett, hogy a kenyérsültés ára nincs maximálva és a fa és a szállítás ára nagyon megnövekedett. A rendőrkapitány ítéletet nem hozott, hanem kérdést fog intézni véleményadás céljából az aradi kereskedelmi és iparkamarához.

— Katonák kiuzorázója. A múlt év december 27-én Weil Károly dr. rendőrtisztvezető a városi állomáson tetten érte Lovik Józsefet, hogy az Aradon árutzó katonáknak fél kilós kis csomagot hatvan fillérért árul, vagyis egy kiló kenyérért 1 korona 20 fillért vesz be. Lovik azt mondta, hogy a kenyeret Fischer Antal aradi pékmestertől vásárolta, aki neki a finom tésztaanyagból készült kenyeret kilóként 72 fillérért adta. Weil Károly dr. feljelentette egy a pékmestert, mint a viszonteladót a mártélyvalia ügyüket Grumáz László dr. rendőrkapitány, a rendőri büntetőbírószék vezetője. A tanú kihallgatások során a vád bevezetődött a a rendőrkapitány Fischer Antalt kétszáz korona pénzbüntetésre, míg Lovik Józsefet öt napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Temetés. Ma délután temették el az aradi kereskedők impozánsan megnyitvánuló ösztöne részvétel mellett Aufrecht Miksa takereskedőt, aki tegnap hirtelen elhunyt. A kereskedő, mint minden reggel, vasárnap is a Városi kávéházban költötte el reggelijét. Már szombaton is rosszul érezte magát és a reggeli elköltése után sietett haza. Eppen kizárt a pénztárcát már kinyitotta, de abban a pillanatban, mikor belenyúlt, hogy pénzt vegyen ki, leesett a székről és a földön pár pillanat alatt kiszendvedett. Az általános szimpátiának örvendő kereskedő halálát özvegye és három hadban álló fia siratja. A temetésen Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi méltató szép beszédben munkában eltöltött életét és nemes emberi erőit.

— Szerb szilva-árverés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium közli az aradi kereskedelmi és iparkamarával, hogy értesítése szerint Szerbiában talált 250 kocsi kocsirakomány szilva, legközelebb Zimonyban, a legközelebbi kocsirakomány fog eladatul. Azt is közli, hogy a további részleteket „Szálkásosítóg” Belgrádban lehet megtudni.

— Egy elesett aradi főhadnagy kitévesítése. A király a szerb harctéren elesett Fischer Robert aradi tartalékos főhadnagynak, Böhm Géza aradi vállalkozó vejének, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a hadi ékítményes harmadik osztályú katonai érdemkeresztet adományozta.

— Halálozás. Fink Albertné szül. Weiss Etelka január hó 20-án este fél 7 órakor, 50 éves korában Magyarpécán elhunyt. Temetése vasárnap délután volt. Halálát férje és nagy rokonság gyászolja.

— Köszönetnyilvánítás. Az isz. népkönyvhez részére az elmúlt héten a következő adományok folytak be. Dózsa Dezső 20 k., Halász Jenőné 10 k., Jellinek Józsefné 10 korona, dr. Székely Józsefné 10 korona, mely adományokért köszönetet mond: az elnökség. A védasszonyi listát a jövő héten Fuchs Arnoldné, Löbl Gyuláné és Ransburg Flóra uronők látják el.

— Az olasz front mozifilvételei az Apollóban. A múlt év óta tartó világháború beigazolása, hogy a mai történelmi időkben nagyfontosságú szerep vár a kinematográfiára is. A távol eső hartereket hozza el egy-egy mozifilm és egymásután szemlélhetjük a történelmi helyeket, közvetlenül látjuk a véres csaták nyomát hős katonáinkkal együtt. Az összes eddig bemutatott harctéri filvételek közül kimagaslik az a nagyszabású mozifilm, amelynek rendkívül érdekes filvételeit a legfelsőbb hadvezetőség engedelmével készítették az olasz fronton. Az olasz harctér gyönyörű panorámája tárul eléink szökkel a nehéz akadályokkal, amelyekkel vitéz katonáinknak kell megküzdeniük. Magunk előtt látjuk csapataink pompás felkészültségét a védőműveink áttörhetetlen falait.

Ha ezt a képet látjuk, megismerjük a világháború legnehezebb harctereit. A közönség figyelmét rendkívül lekötötték az érdekes filvételek, amelyekkel még kedden mutat be az Apolló-színház.

— Alkalmi vétel a Fischer nagyáruházban a Szabadság-téren. Nyers selyem térftvagy női anyagok 7 korona darabja. Finom órna harisnyák nagyon olcsó árban! A berlini kollekcióból legfinomabb női ridikülök és pénzereszenvek a míg e készlet tart. Még olcsó réai árak!!!

— Könyvtárakat, béli gyűjteményeket és hangjezeket vesz Kerpel könyvkereskedése.

— Gyermekekocsik, gyermek-székek csakis Fischer nagyáruházban 10 koronától 150 koronáig.

Ahol a honvédek harcolnak . . .

(Besszarabrá — az oroszok vágóhídja. — A háborús technika minden fegyverével pusztítjuk az ellenséget.)
Zátrati tudósítás.

Budapest, január 24.

Az oroszok úgy látszik, eddigi rettenetes veszteségeik ellenére sem hagynak föl az a kísérlettel, hogy Csejnovó irányában áttörjék a frontunkat. A második harci szünet ismét csak három napig tartott, amit az oroszok arra használtak föl, hogy a sok ezer temetetlen halottat elföldeljék. A pergő tűz miatt, amelynek csapataink állandóan ki voltak téve és amely miatt még az egészségtügyi katonák sem mehetek az ötven kilométeres halálmezőre, hogy az orosz sebesültekkel és halottakkal szemben teljesíthessék emberbaráti kötelességüket, napokig hevert a sok ezer orosz holttest állásaink előtt és a levegő egész a megtelt hullással. Ez végre arra bírta az orosz front déli szakaszának parancsnokát, Laurentiev altábornagyot, hogy az elesetteket közös sírokba földeltesse. Az orosz sebesülteket véptelen kocsisorok Novoszeleicába és Kotinba szállították, ahol minden épület kórháznak rendeztek be. Mivel azonban a sebesültek nagy része napokig segítség nélkül hevert a csatateren és mivel az orosz tábori kórházak nagy hiányt szenvednek orvosban és orvosszerekben, a sebesültek halálzási százaléka igen nagy.

A mi veszteségeink aránylag csekélyek voltak és az ellenség kétszeri nagy veresége igen megnövesztette a védőcsapatok ömbizalmát. Repülőink jelentései arra vallottak, hogy Ivanov főparancsnok még mindig nem tartja elveszettnek a játékot. Mind a besszarábiai fronton, mind pedig Kelet-Galiciába számos vonat érkezett friss orosz csapatokkal és municióval és az oroszok csakhamar megindították az ágyutüzet Bothmer hadseregének a középső és felső Stripa mentén lévő állásai ellen.

Az orosz támadások centruma azonban harmadszor is Pflanzler-Baltin hadseregének déli szárnya ellen irányult. Bojan-Rorance-Toporouc között. Mielőtt a Rakitna-határpartok mentén és a Kalinkovcinél fölállított orosz nehézs ütőek, köztük tízenyole centiméteres kaliberűek is, pergő tüzrel vezették be a harmadik tömegtámadást. Az ellenség hinalhasadéskor megzúntotta az ágyutüzet és az orosz gyalogság sűrű rajonalaiban elhagyta árkait. Alig, hogy megkezdte tüzéségünk ontani a rajonalaikra a srappelzapot és alig, hogy megszólaltak a honvédek puskái, amiből az orosz hadvesztőség megtudta, hogy a rohamoszlopok érintkezésbe jutottak a védőkkel, az orosz ütőek zárótüzzel árasztották el az osztrák-ma-

FOG- kópések aranyból, platina arany és ezüst, amalgamból és a fog színevel azonos porcellánból. ::

FOG- koronák, bidad, egész fogsorok szájpaddás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. ::

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehéritése és hibás fogcsok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGHUZAS. Huszoröt éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Bécs és Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint assistens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszerrel van felszerelve elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek.

:: **MCHR J. viz gázott fogtechnikus nő.** — Luther Márton utca 1. szám, II. emelet 12. ajtó. ::

gvar állások mögött lévő területeket, hogy megakadályozzák a tartalékok elő bravifélet. Más orosz úterek azonban arapneitőzet indítottak az orosz rajonokak hátába, amivel meg a'artók akadályozni azt, hogy az orosz ezredek visszafordulhassanak. Ilyen módon elérték azt, hogy a románosz'oonok vad támadásra rohantok előre az ellen a védővonallal ellen, amelve a budapesti 40-ik honvéd gyaloghadosztály tartott oroszálva. A derék honvédek, amikor a pergőtűz megszűnt, rögtön fegyverükhöz kaptak és rövid távolságról gyorstűzet indítottak a rohamozók ellen. Gyalonásáonk gyorstűze a tűzéréség srappelzácóra, az aknamezők felrobbantása, a drótkadályokon átbocsátott villamos áram, a gépfegyverek oldaltűze az aknamezők és kézi ránátok harcbevétése. V azis a háborus technika minden fegyverének együttműködése csakhamar erősen megtizedelték az orosz rajonokakat. Megállapítható, hogy az oroszok hátsó sorainak nem volt pusztája, hanem csak akkor jutottak fegyverhez, ha az elesettektől elragadták.

A legelső védővonallért való rettenetes élet-halálharc késő délutánig tartott. Az ellenség sok ezer halottat vesztett ezuttal is. Egyes zászlóaljaink előtörtölözáz-zer halottat is számláltunk. Egy a hráveken benyomultak ugyan árkaikba az orosz tömegek, azonban a dicső magyar honvédek elkecseregett kényszerrel ismét urai lettek a helyzetnek és vagy megadásra kényszerítették a benyomult oroszokat, vagy pedig lemészárolták őket.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívás. Az aradi polgári jótékony egyesület február hó 2-án délelőtt 10 órakor — a városbáza tanácstermében — tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja Kovács Vince egyesületi alelnök. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki előterjesztések. 2. A titkár évi jelentése. 3. A pénztáros és számvizsgálók jelentése. 4. Az elnöki állásnak választás utáni való betöltése. 5. A számvizsgálók megválasztása. 6. Indítványok.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

Ajánlunk kizárólag első rendű **Porosz kőszentet.**

1-40 r. Porosz záberzei (Hindenburg)

kokszt 425

és Porosz

szénbrikettet.

Kicsinyben és nagyban a megrendelést kérjük kiszállítás előtt 2-nappal eszközözni. — Iroda telefon 387. sz. — Telép-telefon 392. sz.

Aradi Kőszén és Kokszt Forgalmi Vállalat Arad, **Andrássy-ter 20. szám**

Megyes-Bodzáson, a falu alatt, Drienyovszki György utódainak tulajdonát képező 60 hold I.-a minőségű

szántóföld,

jókarban lévő tanyával, azonnali átvételre is eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt **D. Tardos Fezső,** ügyvéd Békéscsabán.

576

NEMZETI SZINHÁZ

Kedd, 1916. évi január 25-én:

O) Bérlet.

O) Bérlet.

Végre egyedül.

Operetta 8 felvonásban.

Kezdete este fél 8 órakor.

NYILTÉR.

APOLLO SZINHÁZ.

1916. január hó 25-én, kedden

szenzációs háborus felvétel:

Háboru

Olaszország ellen

3000 m. magasságban!

A cs. és kir. hadügyminiszterium és hadfőparancsnokság engedelmével készült film.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Rum és likőr

essentiák és compositiókban

valamint édes nemes paprikákban állandó raktár.

Saját védjegyzett „Rumarom”

50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom tearum készítéséhez elegendő, mindentől kapható. 502 Nagyban kapható:

Szemző Armin

árulgyőnségénél, Arad. Telefon 522.

Szép kézírással **segédkönyvelő és számlázó**

felvételk

MEZ, VATER és FIAL cégnél

Nagyatád.

Ajánlatokat fizetési igényekkel és bizonyítványmásolatokkal kérünk.

Hatóságilag engedélyezett

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintáshoz ajánlok **patkány- és egérintősz-bacillus**. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintőszere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintősz bacillus árai:

1 kis adag 2—300 patkány kirtására 6 K.

1 nagy adag 3—600 patkány kirtására 12 K.

„Matteino”

vegyészeti laboratorium

Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.

Telefon 10—45.

Költözködők

figyelmébe!

villany bevezetéseket, csillár átszereléseket jutányosan végez

Kalmár József

villanszerelési vállalat

Arad, Sziac-utca 2. sz.

242. Telefonszám 242.

URÁNIA

Kedden, szerdán és csütörtökön

Gustáv Flaubert:

SALAMBO.

A világhírű regény után hat felvonásban. A világ legcsodásabb mesterműve.
A kinematografia örökbecsű diadala. Berlinben, Bécsben 1000 előadást ért.

A berlini és bécsi sajtó Salamboról:

Berliner Tageblatt:

A hatalmas filmalkotás a gyönyörű Salambo regénye nyomán készült, óriási emberanyaggal, egész sor elragadó tömegjelenettel, mesés szépségű kiállítással elevenedik meg előttünk Carthagoért és a szép Salamboért folyó küzdelem. A tájképek megkapóan szépek. A filmsoda, amely több jelenetével a mai világhaborura emlékeztet, igen nagy sikert aratott.

Vossische Zeitung:

Salambo most meg van örökítve mozgóképen is.

Neues Wiener Tagblatt:

... A legelragadóbb és alakokban leggazdagabb kép, mely minden eddigi alkotást felülmúl ...

61

Rendes helyárak. :-: Kedvezmények nem érvényesek.

Számozott helyek a **Koch-üz'etben** (Deák Ferenc-utca) kaphatók.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szá-
vak száma szerint számítható.

Minden sor 6 fillér. Vastagabb
betűvel 12 fillér.

Vastagabb betűvel kíván-
tások aláhúzással jelendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetésekre előre fizet-
tendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig
vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja maga-
nak a jogot, hogy az olyan apró-
hirdetés szövegét, amelyik tar-
talmánál fogva eredeti alakjában
nem közölhető, megváltoztassa.

TABORI POSTA.

Ki tud róla?

Zugst. Papp Sándor tréningvizitő
VIII. század N. 20., táborig posta
14., utolsó levelét innen küldte
1914. szept. 15-én, azóta semmi
 hír róla, aki tud hollétéről, érte-
 sítsse aggódó feleségét, Papp Sán-
 dornét, Szinte kössöz (Aradon.) 610

Barna katona

ki a lábadozó betegek között van,
 T. J. a neve, megismerkedni
 óhajt vele tisztességes szándékból
 egy barna leány. Leveléket „S. E.”
 jellegre a kiadóba kér. 594

LEVELEZÉS.

Halász Zoltán.

Kedd vagy szerda délután a kéz-
ben. „Mimóza.” 607

OKTATÁS.

Magán tanuló

felvételek, összevont vizsgálatra
 is felelősséggel az Izr. Fúinter-
 na usban Arad, Chron. Aron-u. 1.
 124

ÜZLETEK.

Keresek

egy fogalomban a helyen levő ven-
 dőgöt elküldő ársra, Italméréssel
 együtt. Ajánlatok a kiadóhivatalba
 „Üzlet” jellegre kéretnek. 601

ALKALMAZÁST NYER.

Segéd kerestetik

azonnali lépésre Färber, Lajos
 fűszer-ereskedésében. 595

Urak: gi szakaszon,

85—40 év körül. Bud pestre ke-
 retetik. Bővebbet Fodorné, Ká-
 polna-u. 4., L. em. baira. 605

Fiatalkorúak kerestetik:

Pollák Arnold szállító, Pe őfi-
 utca. 606

Egy idősebb nevelőnő,

ki a háziügyekben is járatos, egy
 6 és egy 8 éves kisleányhoz febr-
 ruár hó 1-re felvétetik. Értekezni
 lehet d. u. 2—3 óráig Szirmai,
 Damjanich-utca 14. 609

Egy gyakorlott írodistanó,

aki a könyvelésben járatos, vidékre
 elvételre. Bővebbet: Körösvölgyi
 Polikaraktár, Andrásy-tér. 558

Könyvkötő segéd

aki önállóan dolgozni tud azonnal
 alkalmazást nyer. Ajánlatok a
 fizetési igény megjelölése mellet-
 t az Aradi Nyomda r.-t.-hoz inté-
 zendők.

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligensebb leány,

ki fűszerüzletben már alkalmazva
 volt, vidékre állást keres. Cim a
 kiadóhivatalban. 600

Pertekt gép- és gyorsíró,

aki a német nyelvet is bírja, azon-
nali belépésre alkalmazást keres.
 Cim a kiadóhivatalban. 608

Intelligens, jóírású

hadmentes egyén pénztárnoki, rak-
 tárnoki, vagy utazói állást keres.
 Övadákkal rendelkezik. Cim a
 kiadóhivatalban. 600

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó

utcai lakás, mely áll: 3 szoba,
 elő-, fürdő- és cselédszoba, villany-
 és gázbevezetéssel, május hó 1-re
 Wesselényi-utca 15. sz. alatt. 599

2 szobás

udvari lakások Andrásy-tér 8.
 sz. alatt azonnali kiadók. Bővebb-
 bet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó

egy valódi angol dísznőbőr uti-
 bördőnd Vécsey-utca 12. szám
 alatt. 596

Új szalonnyereg

oroszbőrű, eladó Ujhely János-
 nál, Tótkomlós. 598

Liszteladás.

Értesítem t. vevőime, hogy a ha-
 tósági liszt elárulását a megál-
 lapított árakon megkezdtem. Gold-
 schmidt Mihály. 604

Modern, finom és olcsó

levélpapíros P. chlernél, Szabadság-
 tér 1. kaphat. 611

Üzletátadás miatt

mindenféle élelmiszer igen olcsó
 árban kapható Andrásy-tér 8.,
 delikates üzletben. 559

Új butorhittel!

Butorok a legjobb kivitelben kap-
 hatók, hitelképes egyéneknek köl-
 csön és részletfizetésre szállítok
 Garai Károly bej. cég butorüzleté-
 ben Aradon, Asztalos Sándor-utca
 5. sz. 918

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett

vasárnap délután a főúton egy
 platina női órákarkötő. Becsületos
 megtaláló jutalom ellenében szí-
 veskedjék Kerpel Izso könyvkeres-
 kedésébe beszélgatni. 602

Hehs Vasas chinabóra.

Suverén szer vérszegénység, sáp-
 kór, szédülés, a vérszegénységből
 eredő ideg bajok, étvágytalanság,
 gyomorbántalmak, láz, általános
 gyengeség ellen. Páratlan vér-
 képző és vérjavító, biztos óvszer
 malárius fertőzések- és minden
 infectióból eredő megbetegedé-
 ellen egy felnőtteknek, mint gyer-
 mekeknek. Ára 2/40 kor. Hehs
 gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

A drága fűtőanyag
 mellett sokat megtakarítunk,

ha a tüzelésnél

olcsó
 hulladék papírt

használnak. Ilyen
 hulladékpapír kb.
 50 kilós bálákban
 csomagolva kap-
 ható: bálanként
 2 koronáért az

Aradi Közlöny
 kiadóhivatalában.

Pompés zamatu rumot
 készíthetünk a Földes és Hehs-féle
 Rumessenciából. 6 deci szosz-
 hez öntsünk 4 deci vizet, 1 kis
 üveg rumessenciát, ára 30 fillér
 és kész a legfinomabb, legkeje-
 mesebb zamatu rum. — Földes
 gyógyszerár, Hehs gyógyszerár,
 Bathvány-utca. 12

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz,
 vagy becserél: ugyisintén
 régiségeket vesz és elad

608

Losonczy Lajos

órák és ékszerész üzlete
 ARAD, Szabadság-tér.
 Telefon 964.

Nagyszerűen bevált és barátságos kú-
 rálást és általában mindenkinél jobb
 legjobb

Magyarországi beírás

megfúvás, rheuma, köszvény, infórmia,
 torok-, mell- és hólyag- és más betegségek

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment

Horgony-Pala-Expeller pótléka,
 Drogia K. — 20, 240, 2

Kapható gyógyszerüzletekben
 vagy közvetlenül az „Arany
 Órák” című Dr.
 Richter-féle gyógyszerárban,
 Prága 1, Elisabethstr. 6.

Magyarországi beírás.

8809

A szájüreg desinficiálásánál, valamint a torokbetegséget előidéző

bacillusok előlérésénél, amely különösen gyermekeknél rendki-
 vüli fontossággal bír, mint feltűnően hatásos szer, seholsem
 nélkülözhető a **Formodor tabletta.**

Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik a
 szájüregét desinficiálja, utóíze
 igen kellemes. Ára egy porcellán-
 szeiencének 60 fillér.

Fej orpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ilyen szer, a vi-
 lághírű „Krovil” korpá-
 kenőcs.

Ára egy téglének 2 korona.

Fontos szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrásy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)